

PERSCOMMUNIQUÉ

Marktcommuniqué van de Nationale Bank van België

Gereguleerde informatie (voorwetenschap) verspreid door de Nationale Bank van België op 6 december 2022 om 18 uur CET.

Boekjaar 2022: verwachtingen inzake resultaat en dividend

In haar [marktcommuniqué van 21 september 2022](#) heeft de Nationale Bank van België ('de Bank') de verwachting uitgesproken dat, gelet op de recente stijgingen van de beleidsrentes van de Europese Centrale Bank ('de ECB'), (i) ze het lopende boekjaar 2022 zal afsluiten met verlies en (ii) de verliezen de volgende boekjaren verder zullen oplopen.

We brengen in herinnering dat de Bank sedert jaren rekening heeft gehouden met mogelijke verliesscenario's bij rentestijging¹. Daarbij heeft de Bank in 2016 haar reserveringsbeleid gewijzigd² en sindsdien jaarlijks 50 percent van haar winst gereserveerd. De reserves van de Bank fungeren immers als financiële buffers bij verliezen.³ Deze buffers, die een totaal van 7,08 miljard euro uitmaken, zullen op het einde van dit boekjaar een eerste maal moeten worden aangesproken.

Intussen heeft de Bank een bijkomende tussentijdse analyse gedaan van de risicoscenario's en resultaatprognoses zodat in dit stadium, dichterbij jaareinde, de impact van deze ontwikkelingen op het resultaat en op de dividenduitkering concreter kan worden geduid.

Resultaat over boekjaar 2022

Volgens voormelde resultaatprognoses zal de Bank het lopende boekjaar 2022 afsluiten met een verlies dat geraamd wordt binnen een vork van minimaal 600 miljoen euro en maximaal 800 miljoen euro.⁴

De aan marktwaarde gewaardeerde portefeuilles die de Bank aanhoudt, vereisen een kanttekening bij deze prognose, gelet op de onzekerheid over verdere marktevoluties tot jaareinde.⁵ In functie van de marktwaarde van deze portefeuilles op balansdatum kan het uiteindelijke resultaat bijgevolg nog afwijken.

Voorts blijkt uit voormelde analyse dat de raming van de financiële risico's waaraan de Bank is blootgesteld het peil van de in het verleden aangelegde financiële buffers overschrijdt.

We merken op dat de tussentijdse analyse van de risicoscenario's en resultaatprognoses een minder diepgaande oefening betreft dan de jaarlijkse analyse die wordt gemaakt ná balansdatum en die mede bepalend is voor de uiteindelijke resultaatstoewijzing.⁶ Bovendien dient nog rekening te worden gehouden met verschillende onzekerheden (zie *infra*).

¹ Zie de verwijzingen in voormeld marktcommuniqué van 21 september 2022 naar eerdere publicaties van de Bank, waaronder het ondernemingsverslag over boekjaar 2021.

² Zie <https://www.nbb.be/doc/ts/enterprise/press/2016/cp160323bnl.pdf>.

³ Overeenkomstig het reserveringsbeleid wordt een negatief resultaat van het boekjaar eerst ten laste gelegd van de beschikbare reserve die op dit moment 4,76 miljard euro bedraagt. Vervolgens wordt het, indien nodig, gedekt door het reservefonds dat op dit moment 2,65 miljard euro bedraagt. Er wordt opgemerkt dat het reservefonds ook voor 324,79 miljoen euro uit afschrijvingsrekeningen bestaat. Deze worden niet meegenomen bij de berekening van de totale financiële buffers van de Bank die bijgevolg 7,08 miljard euro bedragen.

⁴ Voor informatie over de financiële kalender van de Bank, zie <https://www.nbb.be/nl/over-de-nationale-bank/informatie-voor-aandeelhouders/financiele-kalender>.

⁵ Zie punt 3.1.1.1 [van het ondernemingsverslag van de Bank](#) voor meer duiding bij deze zogenaamde MTM-portefeuilles.

⁶ Zie punt 3.2.7.3 [van het ondernemingsverslag van de Bank](#).

Niettemin is de mogelijke afwijkingsgraad ten aanzien van de situatie op balansdatum ondertussen veel kleiner geworden. Bijgevolg kan in dit stadium, naar huidige vooruitzichten, met hoge graad van zekerheid worden bevestigd dat de raming van de financiële risico's ook op balansdatum hoger zal liggen dan de financiële buffers van de Bank.

Mogelijke scenario's voor de verdere toekomst

De risicoscenario's en resultaatsprognoses van de Bank zijn in hoge mate onderhevig aan verschillende onzekerheden, waaronder toekomstige marktveranderingen en, in voorkomend geval, beleidsbeslissingen van de Raad van Bestuur van de ECB. De onzekerheid wordt groter naarmate we verder vooruit kijken.

Wanneer we dit toch doen, rekening houdend met het intrinsiek onzekere karakter van dergelijke oefening, geven de prognoses op basis van de huidige marktverwachtingen aan dat de Bank verliezen zou boeken tot en met boekjaar 2027, alvorens opnieuw winst te maken. Mocht dergelijk scenario zich materialiseren, wat nogmaals omgeven is met grote onzekerheid, en bij ongewijzigde balanssamenstelling, zou dat leiden tot totale verliezen in een grootteorde van 9 miljard euro over deze periode.

Mochten de financiële buffers van de Bank in de loop van de komende jaren worden uitgeput, dan vormt dit geen probleem voor haar stabiliteit. Een centrale bank kan immers, minstens tijdelijk, met een negatieve kapitaalpositie werken.

Gevoeligheidsanalyse

De belangrijkste factor voor de toekomstige verwachte verliezen is de oplopende financieringskost van de monetairebeleidsp portefeuilles: tegenover de gestegen rentelasten op de deposito's die de kredietinstellingen bij de Bank aanhouden staan de lage yields waaraan de veelal langlopende effecten in die portefeuilles werden verworven.

Daarbij merken we op dat vanaf 2023 de stijging van de beleidsrentes van de ECB in de tweede helft van 2022 voor het eerst het resultaat zal impacteren over een volledig boekjaar.

In dat kader wenst de Bank nogmaals te wijzen op haar taken als nationale centrale bank binnen het Eurosysteem dat als voornaamste opdracht heeft prijsstabiliteit te handhaven. De Bank neemt daarbij deel aan de implementatie van het monetair beleid dat centraal wordt bepaald door de Raad van Bestuur van de ECB. De uitoefening van deze taken van algemeen belang brengt financiële risico's met zich die kunnen leiden tot verliezen.

Bij ongewijzigde samenstelling van de balans doet een stijging van de beleidsrentes van de ECB met 25 basispunten de kosten van de Bank op jaarbasis toenemen met ongeveer 310 miljoen euro.⁷ De gevoeligheid van de kosten van de Bank aan dergelijke rentestijging is lineair.⁸

Daarnaast heeft, in voorkomend geval, een stijging van de rentes op lange termijn een positieve impact op de resultaten van de Bank. Bij ongewijzigd beleid van de Raad van Bestuur van de ECB kunnen de op vervalddag gekomen effecten in de monetairebeleidsp portefeuilles immers worden geherinvesteerd aan hogere rentes. Deze positieve impact van een eventuele stijging van de langetermijnrentes compenseert echter slechts zeer partieel de negatieve impact van een stijging van de beleidsrentes.⁹

⁷ Daarbij wordt voor deze berekening verondersteld dat de beleidsrentes van de ECB parallel zullen evolueren in de toekomst. De Raad van Bestuur van de ECB zou uiteraard een andere beslissing kunnen nemen.

⁸ Zo zal een stijging van de beleidsrentes met 50 basispunten een stijging van de kosten op jaarbasis met ongeveer 620 miljoen euro veroorzaken, een rentestijging van 75 basispunten, een kostenstijging van ongeveer 930 miljoen euro, enz. Evenzeer veroorzaakt een rentedaling met 25 basispunten een daling van de kosten met ongeveer 310 miljoen euro.

⁹ Een stijging van de langetermijnrentes met 25 basispunten leidt tot een toename van de inkomsten van de Bank met ongeveer 50 miljoen euro op jaarbasis.

Impact op het dividend

De Regentenraad van de Bank heeft in 2009 het dividendbeleid van de Bank vastgesteld en sindsdien consequent toegepast.¹⁰ Hieronder worden nog eens de algemene principes van dat beleid in herinnering gebracht.

Het dividend van de Bank bestaat uit twee componenten, namelijk een eerste dividend van 1,5 euro per aandeel en een tweede dividend dat, bij voldoende winst, 50 percent van de netto-opbrengst van de statutaire portefeuille bedraagt. Deze statutaire portefeuille wordt gevormd door de activa die de tegenpost vormen van het reservefonds en de beschikbare reserve.

Het eerste dividend wordt, ook wanneer het jaarresultaat negatief is, gedekt door zowel de beschikbare reserve als het reservefonds.¹¹

Het tweede dividend wordt gedekt door de beschikbare reserve, tenzij een terugneming op de beschikbare reserve zou leiden tot een peil van de reserves dat ontoereikend is om de geschatte risico's te dekken. De financiële soliditeit en onafhankelijkheid van de Bank primeren.

Aangezien met hoge graad van zekerheid wordt verwacht dat de raming van de financiële risico's op balansdatum het peil van de financiële buffers (7,08 miljard euro, te verminderen met de aan te zuiveren verliezen over boekjaar 2022) zal overschrijden, laat de toepassing van het dividendbeleid van de Regentenraad van de Bank geen ruimte om een tweede dividend uit te keren over boekjaar 2022.

¹⁰ Zie [het marktcommuniqué van 22 juli 2009](#) en [het marktcommuniqué van 23 maart 2016](#).

¹¹ Bijgevolg zal het eerste dividend ook over boekjaar 2022 worden uitbetaald.